

ERŐS VÁR



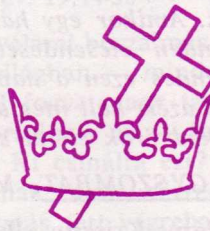
AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

39. ÉVFOLYAM

1973. ÁPRILIS

4. SZÁM

Mi történt a nagyhéten?



VIRÁGVASÁRNAP.

Máté 21:1—11, 15—17.

Húsvét ünnepe közeledett. Az ország minden részéről útnak indultak az emberek, hogy együtt ünnepeljenek a jeruzsálemi templomban. Krisztus Urunk is elindult tanítványaival. A város közelébe érve számárra ült és így vonult be Jeruzsálembe. A sokaság, amint meglátta, hogy közeledik Jézus, hangos ünneplésbe kezdett. Egyesek ruhájukat terítették az útra, mások virágokat téptek és azt szórták elébe. Az emberekkel együtt a természet is ünnepelelt. Az útra hintett virágok mintha ezt mondták volna: "Názáreti Jézus, mi nagyon szeretünk téged!" Hangos énekszó is hangzott. Zsoltárt énekeltek: "Hozsánna a Dávid Fiának! Áldott, aki jó az Úrnak nevében!" A gyermekek sem maradtak ki az ünneplésből. Amikor Krisztus Urunk bement a templomba, ők is hangos énekszóba kezdtek: "Hozsánna a Dávid Fiának!" *Mutasd meg ezen a napon te is,*

hogy szereted Jézust, hiszen te már többet tudsz róla, mint a jeruzsálemi gyermekek. Énekelj neki víg szívvel ezen az ünnepen!

HÉTFŐ. Márk 11:12—19.

Az éjszakát Betániában töltötte Krisztus Urunk. Reggel visszament megint Jeruzsálembe. Útközben, mivel éhes volt, egy fügefán keresett gyümölcsöt. De levélnél egyebet nem talált rajta. Megátkozta ezért a fügefát. Így mutatta meg, hogy arra az emberre, akinek gyümölcstelen az élete, aki sem Istennek, sem embernek nem szolgál, arra ítélet vár. Jeruzsálembe érkezve az első útja a templomba vezetett. Megmutatta, hogy nem tűri a bűnt még a templomban sem. Kezébe korbács csatogott, kiüzte azokat, akik nem imádságos lélekkel lépték át Isten házának küszöbét. *Te nem feledkeztél el még soha arról a templomban, hogy az Isten háza, az imádság háza? Ezen a napon ezt kell megtanulnunk, hogy Jézus Krisztus akkor*

is szeret, amikor megmutatja bűnünket és szigorúan megdorgál.

KEDD.

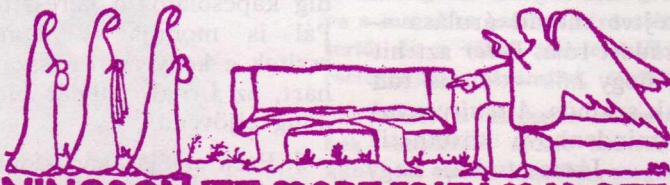
Márk 11:20—21, 27—33.

János 12:20—37. Máté 26:3—5.

Reggel ismét Jeruzsálembe indult Urunk tanítványaival. A fügefát, amit előző napon megátkozott, kiszáradva találták. A tanítványoknak rá kellett ismét döbbsenni arra, hogy Jézus szavában erő van. Ezt már ellenségei is tudták ekkor. Amikor megérkezett a templomba, számonkérték tőle, hogy micsoda hatalommal cselekszik rendkívüli dolgokat. Ezen a napon az is kiderült, hogy nemcsak ellenségei vannak, hanem olyanok is, akiknek szívében hit ébredt. Messze földről görögök jöttek, hogy láthassák őt. Te kívánod-e látni Őt? Földbe vetett gabona mag sorsához hasonlította életét. Valószínűleg ennek a napnak éjszakáján szöttek ellenségei tervet arról, hogy mimódon veszejthetik el Őt. Este Urunk megint elhagyta a várost.

SZERDA. Máté 26:6—16.

Csendesen telt el ez a nap Betániában. Krisztus Urunk nem ment be Jeruzsálembe. Este a poklos Simon házában volt vacsorán. Vacsora közben egy asszony jelent meg. Kezébe drága alabástrom szelencét tartott, amiben olaj volt. Szótlanul törte össze a kis edényt és tartalmát Urunkra öntötte. Így akarta megmutatni szeretetét és hódolatát. Félte a kincsét adta oda hálája jeléül. Bizony nem értették ezt a tanítványok. Krisztus Urunk azonban védelmébe vette az asszonyt. Iskariótes Júdás a vacsora közben eltávozott. Harminc ezüst pénzért — egy rabszolga vételáráért — eladta Jézust. Ez a nap azt mutatja, hogy Jézus közelében kétféleképpen lehet viselkedni. Júdás elárulta Őt, az asz-



NINCSEN ITT MERT FELTÁMADOTT

AZ ÉLŐ KRISZTUSBAN ÁLDOTT HÚSVÉTOT KÍVÁN

a Szerkesztőség

szony szeretetét mutatta meg. *Gondolj arra ma, hogy a te szíved szeretetét is várja Krisztus Urunk.*

NAGYCSÜTÖRTÖK.

Máté 26:17—20. János 13:2—11.

Máté 26:21—28. János 18:1—12.

Izrael népének húsvéti ünneplésében igen jelentős volt a csütörtöki nap. Egyiptomból való szabadulás emlékére bárányt öltek (húsvéti bárány vagy páskabárány), s ennek húsát együtt fogyasztotta el a család az ünnepi vacsorán. Krisztus Urunk tanítványaival együtt készült e nap estéjén elfogyasztani a húsvéti bárányt. Vacsora közben Urunk megmosta tanítványainak lábát, így mutatta meg, hogy mennyire szereti őket. Asztalhoz ülve megáldotta a kenyeret és tanítványainak adta e szavakkal: Ez az én testem! Kezébe vette a poharat is, hálát adott, tanítványainak adta, ezt mondván: Ez az én vérem! Ez a nap az Úrvacsora szereztetésének napja. A vacsora után tanítványaival kiment a Gecsemáné kertbe. Ismerte ezt a helyet Júdás is. Ide vezette a katonákat. Elfogták Jézust. Arra kérte azokat, akik Őt közrevették, hogy a tanítványait bocsássák szabadon. Evvel a tetteivel éppen úgy, mint a lábmosással és az Úrvacsora szerzésével azt akarta megmutatni, hogy nagyon szereti tanítványait. *Ezen a napon gondolj arra, hogy téged is szeret Jézus! A te számodra is szerezte az Úrvacsorát!*

NAGYPÉNTEK.

János 18:13—40, 19:1—42.

Az oltárt fekete terítő borítja, mert a fekete a gyásznak és szomorúságnak a színe, a halálra emlékeztet. Ezen a napon gyászolnak és szomorkodnak Isten gyermekei, mert Krisztus Urunkat keresztfára feszítették. Pénteken kora reggel fogták el Őt. Három és négy óra között Annás főpap, majd négy és öt óra között Kajafás főpap hallgatta ki. Hat óraker a főtanács elé vezették kihallgatásra. Hét és nyolc óra között Poncius Pilátus előtt állt, aki Heródeshez küldötte. Tíz óraker újból ott van Pilátus előtt. A katonák megostorozták, gúnyt úzve belőle. Tizenegy óra volt, amikor Pilátus a halálos ítéletet kimondotta. Vállára

tették a nehéz keresztet és már indult is a menet a kivégzés helyére. Délben feszítették keresztfára. Ekkor a természet is gyászba borult. Tizenkét órától három óráig sötétség borított be mindent. Mindenkinek rá kellett döbbsennie, hogy valóban Isten Fia halt meg a keresztfán. Három óráig tartott Krisztus Urunk vergődése, a halállal való vívódása. Négy óraker vették le a keresztről, öt óra volt, amikor eltemették. *Amikor egy házban halott van, minden elcsendesedik. Légy te is csendes ezen a napon. Krisztus Jézus azért halt meg a kereszten, hogy neked örök életet szerezzen!*

NAGYSZOMBAT. *Máté 27:62—66.*

Jézus Krisztus ellenségei nem nyugodtak meg akkor, amikor Őt a kereszten látták. Emlékeztek arra: előre megmondotta azt, hogy fel fog

támadni. Ezt akarták megakadályozni. A sírbolt elé katonákat állítottak, a sírkövet pedig lepecsételték. Jézus követői a szombatot gyászban és szomorúságban töltötték. Siratták Jézust. Milyen szomorú az, hogy ők nem gondoltak Jézus ígéreteré. *Ezen a napon az Apostoli Hitvallásnak erre a mondatára kell gondolnunk: Alászállt a poklokra. Ő ezen a napon sem volt télen. A megholtaknak hirdette az Evangéliumot. A sátánt megfosztotta hatalmától. Nem szabad már félni a haláltól, sírtól, Krisztus Urunk legyőzte a halált.*

Kövessd Jézust nagyheti útján! Olvasd el minden nap az ígét, amelyik a nap eseményeiről beszámol. Gondolatban kíséred el Őt a szenvedés útján, így tudsz majd igazán örvendezni húsvétkor feltámadásának.

F. Z.

Nagyesütörtök éjszakáján...

Máté 26:17—30

Nagyesütörtökön sok gyülekezetünkben megünneplik az úrvacsora szentségének szereztetési ünnepét és esti órában együtt van a gyülekezet és úrvacsorában részesedik. Ez a nap emlékünnepp, emlékezünk az utolsó vacsora eseményére, a drága szentség szereztetésének körülményeire. Jó ilyenkor elővenni azt az igeszakaszt, amelyik az utolsó vacsorára derít fényt...

1. Ezen az éjszakán kiderült, hogy **JÉZUS ISMERTE AZ ÖVÉIT**, tudta, mi van az emberekben. — Nemcsak ellenfeleit, a farizeusokat ismerte ki. Tanítványait is. *Júdás* azt hitte, rejtve marad árulása — Jézus már tudott róla. *Péter* azt hitte magáról, hogy hős — Jézus tudta, hogy csak szájhős. *A tanítványok* azt hitték, mindenhová követhetik Mesterüket — Jézus tudta, hogy megbotránkoznak benne és szétszélednek.

Ez arról beszél nekünk, úrvacsorával ma élni kívánóknak, hogy Isten Fia előtt leplezetlen az ember, nem az a fontos, hogy mi mit mondunk,

vagy hiszünk magunk felől, hanem, hogy Ő mit lát bennünk. Mutatkozhatunk tanítványnak, hithősnek, tisztáknak, biztos hitűeknek, Ő más-hogy ismer. Lehet, hogy az ember még sokáig színészkedhet emberek előtt, de sohasem az Isten tudta nélkül, Őt nem lehet becsapni, a bűnököt nem lehet Isten elől elrejtteni.

2. Ezen az éjszakán kiderült, hogy **JÉZUS TUDTA, MILYEN HALÁLLAL MEGY EL.**

Jézus nemcsak azt tudta, hogy meghal — ezért búcsúzott —, hanem azt is, milyen halállal hal meg. Hogy *testéről* és *véréről* külön beszél, ez erőszakos haláláról tesz bizonyosságot. Csak az erőszakos halálban válik el a testtől a vér. Vagyis amikor az úrvacsorát szerzi, a kereszthaláláról beszél az Úr. Öntudatosan készült rá, és ezt a szenvedést vállalta. Az Úrvacsora azóta is mindig kapcsolatos a kereszttel. Ahogy Pál is mondja: "Valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszatok e pohárt, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljövend".

3. Ezen az éjszakán kiderült, hogy **JÉZUS SEGÍTENI AKART AZ EMBEREN AZ ÚRVACSORA SZERZÉSÉVEL.**

Ezt a szentséget nem azért adta, hogy majd késői nemzedékek vitatkozzanak felőle. Különösen nem

azért, hogy ez is egy tényező legyen, ami szétdarabolja a keresztyénséget, hanem azért adta, hogy segítsen a bűnben, bajban levő emberen.

Nemcsak ismerte az ember szükségét, látta elvesztettségét, bírálta a rosszat és a bűnt, hanem segíteni is akart, mert szerette az embert. Amikor tudja már, hogy szeretett tanítványai is rövidesen elhagyják és ellenfelei megtámadják, Ő még mindig segíteni akar.

Ezt a szentséget azért adta Jézus, hogy egyebek mellett még egy kötélekkel összekapcsolja tanítványait, hogy legyen gyülekezet, ahol végre nincsen egyedül senki, ahol egészen egyenlő az ember a másik emberrel az úrvacsorai térdeplő magasságában, bűnben és kegyelemben egészen egyenlő mindenki, ahol hirdetik, hogy vége a bűnöknek, hiszen Jézus vére elmosta azokat s van bűnbocsánat. Az úrvacsorában derül ki, hogy Isten valóban új szövetséget kötött az emberrel. Az úrvacsorával Jézus úgy segít, hogy új helyzetbe hozza az embert. Az úrvacsorázó nem a gonoszhoz, hanem a Jóhoz, az Istenhez tartozik. Nem a gonoszszal, hanem az Úrral van szövetségben, úgy is kell majd járnia az életben annak, aki úrvacsorában részesült, hogy megmutathassa: ő az Úr Jézus Krisztus asztaltársaságához tartozik.

Azóta nemzedékek hosszú sora di-

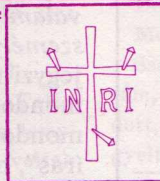
csóiti Urát azért a segítségért, amit az úrvacsorában adott.

Az utolsó vacsora után dicséretet énekelve mennek ki a tanítványok

az Olajfák hegyére. Mindig a hála és dicséret éneke való az úrvacsorával élt tanítványok ajkára!

H. K.

KI MIT CSINÁLT



NAGYPÉNTEKEN?

— János ev. 19:14-30 —

Valahányszor valami borzalmas dolog történik a világban — mindegy, hogy méreteinél fogva, vagy tartalmánál fogva borzalmas az — felvetődik a kérdés: Ki csinálta ezt? És ha többen vannak, akik közreműködtek a borzalmas tett végrehajtásában, akkor így fogalmazzák meg a kérdést: *Ki mit csinált ott?*

Hívó keresztyének szemében nincs a világon borzalmasabb esemény, mint az, ami nagypénteken történt. Hiszen méreteinél fogva: világesemény; tartalmánál fogva: a keresztre feszített Jézusban az Istent ölte meg az ember. Hogyne vetődne fel hát a kérdés: *Ki mit csinált nagypénteken?*

Próbáljunk — János evangéliuma nyomán — egy párat szemünk elé állítani.

Az első meglepő felelet: *nagypéntek tervét Isten csinálta*. Ezért olvassuk többször a bibliában ezt a

négy szót: "hogy beteljesedjék az írás". Ami nagypénteken történt, az nemcsak nagyvonalúan, de részleteiben is Isten terve volt. Istennek ez az üdvterve le is van rögzítve Mózes, a próféták és a zsoltárok írásaiban. De ami számukra csak ismeretadatot jelentett, az Jézus számára: *napi paranacs volt*.

Most nézzük meg: *mit csinált az ellenség?* Az ellenség a propagandát csinálta hozzá. Most ne csak a felühödött főpapokra és írástudókra, ne csak a gonosz, szadista szolgákra, a félrevezetett tömegre gondoljunk, hanem arra a propagandára is, amit akaratlanul csináltak Jézus ellenségei. Az ige Poncius Pilátus egyik cselekedetére hívja fel figyelmünket, aki még feliratot is írt hozzá és feltette a keresztre. Így olvassuk a 20. versben: "Sokan olvasták pedig ezt a feliratot a zsidók közül, mivel közel volt a városhoz az a hely, ahol Jézust megfeszítették. Ez héberül, latinul és görögül volt írva."

Fel van jegyezve az is, hogy a zsidók mindent elkövettek, hogy Jézust titokban tegyék el láb alól: "ne az ünnepen, nehogy zendülés legyen a nép között." És mégis ők csinálták a propagandát, mert mindent hangos szóval, nagy tömeggel és lármával csináltak Jézussal. S a végén három nyelven is megírják, hogy mindenki a maga nyelvén olvashassa, mi történt Jeruzsálemben a megfeszített Názáreti Jézussal, a "zsidók királyával".

Így csináltak Jézus ellenségei akaratlanul is nagy propagandát mellette. A hazatérő zsidók szerteszét vitték a hírt, hogy a Názáreti Jézus a keresztre feszített Isten. Hadd tudja meg az egész világ, hogy "Isten úgy szerette a világot, hogy az Ő egy szülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen." Ő milyen csodálatos

„Jézus szenvedéséről mostan emlékezem...



„Jól jegyezd meg s ne kételkedjél benne, hogy te vagy az, aki bűniddel Krisztust a keresztre juttattá. Péter apostol is ezzel a szóval rettentette meg hallgatóit pünkösdí beszédében (Csel 2,36): *Ti feszítétek meg Őt! S e szóra megrettenve s magukba szállva kérdezték Pétertől és a többi apostoloktól: Mit cselekedjünk atyámfiai, férfiak?..*

...Ezért a Krisztus szenvedésének szemlélete akkor használ nekünk, ha ennek tükrében megismerni tanuljuk magunkat. Megmozdul lelkiismeretünk s égetni kezdenek bűneink. S ennek nem sok szóval kell történnie, hanem komoly elmélyedéssel“...

Dr. Luther Márton



Húsvéti látomás

A látószemű emberek szemébe
Belehasít egy szörnyű látomás:
Porladó, szétvert csontok gyászos
képe ...

Kopár mezők, vak éj — és semmi más.

S egy égi hang csendül az éjszakában:

— Életre támad-e a sok tetem?

Szívét a próféta porig alázza:

— Nálad a titka Uram, Istenem!

És zörgőcsontú völgyén a halálnak,
Hol nem suhan más, csak halálmadár,
Porladó csontok végbomlásra várnak,
Sakálók, férgék gyászcsapata vár.

Ott hirtelen élet szellője rezdül,

S a gyászba hulló sírkertek felett

A „Legyen!” ós parancsa zúg keresztül:

— Lélek fuvallj, hogy megéledjenek!

S lön zúgás, zörgés — álltak lábaikra,

Porból éledő csodacsapatok ...

Annak szavára lobbán életszikra,

Ki így nevezte magát: VAGYOK.

... Porladó csontok új húsvétra várnak,

Hitünk bár gyöngé és erőnk kevés.

De Krisztus Úra a feltámadásnak,

S mert Ő akarja, lesz megéledés!

S. J.

EGYHÁZTÖRTÉNETI NAPTÁR

ÁPRILIS

2. Ötszáz éve, 1473. április 2-án született Budán **Corvin János** (†1504). Özvegyét, Frangepán Beatrixet utóbb Brandenburgi György, a Luther tanaival már Budán, 1526 előtt rokonszenvező főúr vette feleségül. A reá szálló hatalmas Corvin-birtokok megszerzésének a vágya is közrejátszott abban, hogy a magyar köznemesség nemzeti pártja 1523-ban halállal, majd megégetéssel, s mindkét esetben vagyonekobzással akarta sújtani Luther magyarországi követőit.

6. Kétszázötven éve, 1723. április 6-án evangélikus prédikátor kísérte utolsó útjára Vadosfán az előző év karácsonyán, Egyeden elhunyt **Telekesi Török Istvánt**, a dunántúli evangélikusok nagy patrónusát, aki Rákóczi huszárezredese, szenátorra és élelmezési biztosa, majd Sopron és Vas vármegyék táblabírája volt.

24. Négyyszázötven éve, 1523. Szent György napjára hívta össze II. Lajos király azt a budai országgyűlést, amely a magyar törvényhozásban első ízben hozott törvényt a lutheri reformáció ellen. A híres 1523:54. törvénycikk fejevételével és jószágvesztéssel sújtotta Luther követőit.

(Evangélikus Élet)

dolog, hogy így nézhetünk nagypéntek eseményeire.

Isten csinálta a tervet, ellenségei a propagandát, *de Jézus is csinált valamit! Ő csinálta az egész megismerését.* János apostol feljegyzi Jézusnak azokat a keresztfán mondott szavait is, amit nem azért mondott, hogy "beteljesedjék az írás", hanem saját kezdeményezésére mondotta. Amikor meglátta a kereszt alatt édesanyja fájdalmát és legfiatalabb tanítványának könnyes arcát, elfelejti saját kínjait, el az Isten üdvtervét, kiesik a váltság nagy programjából, az üdvterv egész menetéből, lehajol hozzájuk és egymásnak adja őket, nem azért, hogy beteljesedjék az írás, hanem azért, hogy akik a kereszt alatt vannak, azok személyesen is megérezzék, hogy Isten szeretete nemcsak az egész világra kiterjedő, elvi kollektív érzés a világ felé, hanem *nekem személyesen is szól az.* Imádkozik ellenségeiért, a mellette megfeszített latorért, úgy, amint főpapi imájában imádkozott mindenkiért, "akik hisznek majd bennem". János csinálja a keresztfa alatt a hívő bizonyágtételt is.

Hát te — kedves olvasóm: *mit csinálsz te nagypénteken?* Letagadod Őt, vagy mellette teszel-e bizonyágot? Mondod-e bizonyágtételként: "Szívből szeretlek, én Uram! Hozzad tartozom! A Tiéd vagyok!" Ámen. (dr)

Örök Isten! Dicsérlek Téged, mert örök életet ajándékoztál nekem Üdvözítőm által, aki meghalt és dicsőségesen feltámadott, hogy új életet adhasson választottjaidnak. Oh add, hogy a bűnnek mind teljesebben meghaljak és Jézus Lelke által megújulva növekedjem az új életben. Add Szentlelkedet, hogy e húsvéti ünnepeken szívem mélyéből örven-dezhessek Üdvözítőm feltámadásának, és táplálván lelkemet halálának érdemével, teljességgel megújuljak. Vezérelj most is gondolataimat és érzéseimet magasztalásodra.

Atyám! Engedd, hogy teljes hittel átadhassam magamat az élő Üdvözítőnek, hogy Vele együtt támadjak fel az új életre. Vedd el a haláltól való minden félelmemet, s tápláld bennem az örök élet reménységét Igéd által, mely a szent ünnepekben hirdetik, s ama szent jegyek által, amelyekben szent asztalodnál részesülök. Ámen.

(**Forgács Gyula: Leleki próba. Budapest, 1942.**)

ERŐS VÁR

ASZTALON MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

A „Lutheran Church in America”
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

‘ERŐS VÁR’

(“MIGHTY FORTRESS”)

P.O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the
Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.

No. 4. (160) Vol. 39.

APRIL 1973

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, OHIO 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja egy évre csak 3 dollár. Szíveskedjenek a lejárt előfizetéseket késedelem nélkül beküldeni a fenti címre.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a “Zip Code” szám feltüntetésével együtt! Az újságot “Zip Code” szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is; pl. St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónában azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland O. 44102

IMHOL A TE FIAD!

Jőjj anyám Mária, menjünk, mert elhangzott a második trombitaszó és nemsokára bezárják a város kapuját éjszákára.

Induljunk, mert megfázol.

Nem, én nem megyek el egyedül, nem hagyok itt a sírnál. Anyám lettél ezen a napon és én a fiad lettem. Nem hagyhatlak el, mert fiad azt mondta a keresztről...

Jaj, ne sírj, nem mondom ki többet ezt a rettenetes szót. Igazságtalanul került oda fel s tudom, hogy halálánál jobban fáj neked, hogy úgy halt meg.

De most már megszűntek kínjai. Békén pihen elgyötört teste itt az arimátiai sírjában. A sírban már nem fáj semmi sem. Nem bánthatják már se szóval, se ostorral.

Jőjj Mária — Anyám.

Neki nem jutott egy emberöltő, fiatalon halt meg. Te tehetsz róla? Én tehetek róla? Vagy Júdás, vagy Pilátus? Ha ő nem jött volna Jeruzsálembe, a főpapak sem tehettek volna semmit ellene. A fanatikus Júdás sem vihette volna bele ilyen kényszerhelyzetbe, aminek a vége felkelés vagy kereszthalál lehetett.

Ő választotta a halált.

Emlékezz, mi nem akartuk, hogy most Jeruzsálembe jöjjön. Tudtuk és éreztük, hogy gyűlölet várja. Mert szentsége és szelidsége zavarta a Törvény képviselőit. Közelében minden lelkiismeret nyugtalanodott és a lélek így kiáltozott: — Távozz tőlem, távolítsátok el tőlem, mert én bűnös ember vagyok!

Ő akart idejönni.

Lehet. Lehet, hogy az utolsó estéig reménykedett abban, hogy elfogadja igéjét ez a nép. De hol volt a nép, Anyám?! Pilátus udvaráig a templomtér mellett mentünk el reggel. Sokan látták őt megkötözött kézzel, fegyveres szolgák között. De szólni egy sem mert. Vajon a fegyverektől féltek? Vagy a kiáltozástól? Gondolod, hogy a katonai lánczsa vagy a főpapi süveg olyan nagy hatalom, hogy az Igazat sem lehet megvédeni ellenük? Lehetett volna. Hát akkor miért nem akadt **egy valaki**, aki felkiáltott volna az ő védelmében?!

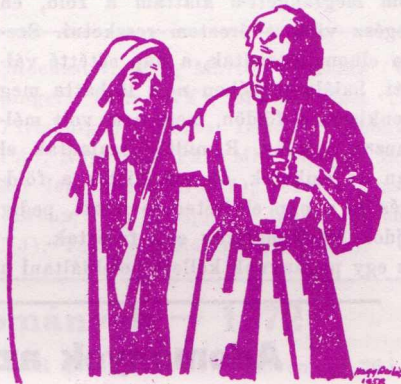
Miért nem kiáltottam én!?

Én, én nem tudtam kiáltani, mert féltem, hogy ezzel neki ártok. Kavarodás támad és leszúrnák. Mások talán azért nem kiáltottak, mert attól féltek, hogy

maguknak ártanak. És voltak közömbösek, akiket nem érdekelt, hogy mi lesz a sorsa a názáreti prófétának.

Hát miért nem kiáltott ő maga?

A nép talán megsajnálta volna. Talán kiálltak volna érte. Hiszen abban a temp-lomba készülő reggeli tömegben is voltak édesanyák, akik sajnálhatták. Hallgatói, akik ismerhették. De megbénította őket is a bizonytalanság, hogy hátha van egy szemernyi igazság abban, amivel vádol-



ják. Rettenetesen bénító ereje van a bizonytalanságnak. Ha meggyőződésben egy ponton megingatnak, a vádlóknak nyert ügyük van. Szívedbe fészkelődik a gyanú, érvelésed bizonytalanná válik és hallgatsz. Ha nem is tudják bűnössé tenni előtted, de kételyed támad, hátha elvettét cselekedeteiben egy lépést.

Hogyan? Te is kételkedtél?

Ne sírj... ne tépd a ruhádat, ne tépd a hajádat, mert... mert egy-egy percre én is kételkedtem igazában. De csak akkor, amikor elfogták és nem tett érte semmit sem Isten. Aztán mikor elvezették Pilátus elől töviskoronásan és nem történt semmi, akkor hittem egy percre, hogy Isten akarja így és valamiért bűnhődnie kell. És végül, amikor a katonák felemelték fára szögezten, akkor ingott meg a belém vetett hitem. Hátha nem ő a Krisztus, hanem csak egy názáreti ember, akinek nem Istentől volt megbízása. Mert ha igen, akkor a esúfolódóknak kellene igazuknak lennie, hogy leszálljon a bitófáról.

Add a kezed. Bocsáss meg nekem ezért Mária — Anyám...

Túlságosan nagy próbája volt a hitünknek, nem birtuk el.

Sírok, mint Péter ma hajnalban, midőn a kakas megszólalt. És szégyenkezem,

hogy éppen velem történt meg. Három év óta soha el nem hagytam egy napra sem, most pedig egyetlen nap alatt háromszor is elszakadtam tőle.

De háromszor visszatálaltam hozzá!

Mert szerettem.

Szerettem hozzád hasonlóan. Boldog voltam, ha köntöséhez ért kezem, ha megáldott, ha mellette mehettem az úton. Írgyeltelek téged, hogy már előttem három évtizeden keresztül vele lehetél. Te anyja voltál és én csak három éve lehettem a testvére, amikor elhívott magával. Keresztelő Jánostól mentem őhozzá és megfogott szentsége, szívének irgalma. Csoadait ámulva néztem, de akkor volt hozzám legközelebb, amikor szívét kitárta és tanított. Édes méz volt igéje Isten királyságáról és a Törvény betöltéséről. Elnyedtem a boldogságtól, mikor isteni küldetéséről szólott és szeretete felforrósította szívemet. Boldog voltam, hogy mellette lehetek, őt szolgálhatom. Szívemmel még jobban vonzódtam hozzá, mint értelmemmel. Szeretete tette hitelessé előttem tanítását, még amit nem is értettem első hallásra szavaiból, azt is boldogan igenltem, mert az első és egyetlen volt életemben, akiben nem láttam bűnt.

Rajongásig szerettem. Tanúja voltál anyám.

Ezért szégyenültem meg háromszor is ma.

De amikor felemeltem tekintetem őreá a kételkedés percei után, szívem forró szeretete újból az övé volt. Mire beértek a Geesemáné kertjéből, már újra neki hittem. A főpap udvarán sírva vártam, hátha elengedik, nem mernek hozzá nyúlni.

Hadd tegyem válladra a köntösöm, hideg lett.

Amikor cipelte keresztjét ki a vesztőhelyre, lemaradtam, hogy veled legyek. Vele szerettem volna lenni, segíteni kereszterhében, de belémrűgött az egyik légionárius és elzavart mellőle. Vér és veríték lepte be szemét az Úrnak, nem látott, megbotlott egy kőben és elesett a durva fával. Nem tudtam már sírni, csak átöleltelek és vonszoltalak a menet után. És egyre csodáért esengtem az Atyához.

Amikor kezét és lábát általszegezték és felemelték, hogy beleállítsák a fát a gödrébe, egyszerre nagyon idegen lett nekem. Mintha nem is ő lett volna, a Mester hanem valaki elbukott bűnös, aki rászolgált az ítéletre. — Hát valóban nekik volt igazuk? — kérdezgettem magamban. Akkor szólalt meg az Úr: — Atyám bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.

Mindnyájunkat átölelt megbocsátó szeretete.

Attól kezdve mondhatott nekem a gonosz lélek amit csak akart, nem hittem neki. Gúnyolódhatott velem a söpredék, nem ingatott meg. Érvelhettek egymás között mögöttem az írástudók az ő megátkodottságáról, elment a fülem mellett. Találghatták a véletlenül arravetődött sétálók, hogy miben vétkecs, hangosan szerettem volna kiáltani, hogy semmiben. Már nem kellett őt mentetnem magam előtt, hogy mégsem bűnös. A síró asszonyok felé így készültem kiáltani: — ne sajnáljátok őt, mert neki lesz helye a Mennyei Atya hajlékában, de ezek, akik halálra adták, sohasem tudnak elszámolni az ő életével Isten előtt.

Ne szólj most semmit, ne, ne mondj semmit, mert nem tudok akkor tovább vallani neked. Hallgass meg kérlek.

Irtózatossan gyötrődött odafenn. Nem tudtam odanézni, mert szívemet hasogatta a szenvedés. Pörkölte a nap, lepték a legyek, törte a durva fa, tépték a szegek — és nem tudtunk rajta segíteni. Amikor felsóhajtott, hogy szomjazom, átszakadt bennem a tartózkodás gátja, odaugrottam a eszterhez és magam mártottam az izópót az ecetes vízbe. Nem akadályoztak meg a katonák. Vígán kockáztak a fák tövében. Ha nem engedték volna megitatni az Urat, tán nekik megyek és felkapom az egyik lándzsát, hogy üsse meg őket, míg ők nem ütnek agyon engem. De intettek, hogy vihetem. Elfogadta tőlem az Úr. Rám nézett és reád Mária. Mintha csak megértette volna, mi megy végbe bennem, úgy intett fejével feléd és felém.

— Imhol a te anyád — imhol a te fiad. Lecsendesített.

Átöleltelek téged Anyám, aki szülőanyámnál is kedvesebb lettél, mert ő bízott reám. És szétáradt bennem az öröm, hogy néhány perere enyhítettem kínjait. Neked is félbeszakadt a sírásod pereckre. Elegettségünkben esodálatos hatása van annak, ha valakit reánk bíznak, hogy terhére segítsük. Nem lázadoztam többé senki ellen. Nyugalom töltött el. Éreztem, hogy ott, alatta most őt szolgálhatom. Ismét uram lett, nemesak nekem, neked is és én lehettem az utolsó szolgálója.

Ó Anyám, hadd mondjam el neked, milyen nagy volt szemem előtt a mi Urunk!

Embertelenül szenvedett és mégis nagyobb volt előttem, mint mikor lecsendesítette a tengert. Éhezett, szomjazott, de

békessége jobban megelégitett, mint amikor ötezred magammal jöltartott minket őt kenyérkéből és két halból. Mindenkitől elhagyatott volt, de a latorral együtt magához ölelt mégis mindenkit. Meggyalázta a töviskoszorú, ám szemem hasonlóan látta őt ahhoz, akinek magát előtünk megmutatta annak idején a megdicsősültek hegyén. Hiába gúnyolódott fellette a helytartó felirata, király volt ő csakugyan.

A húsvéti nagy áldozatok bemutatásánál sem fogott el még olyan megrendülés engem, mint amikor Urunk így kiáltott: — Elvégeztetett. Térdeim reszkettek, nem tudom megrengett-e alattam a föld, én az egész világot éreztem reszketni. Szemeim elhomályosodtak, a nap sötétté változott, halála percében nem láthatta meg őt senkisé a földön, mert nem volt méltó hozzá e világ. Rémülten szaladtak el onnan az emberek, ők azt hitték a földrengés és a nap elsötétedése miatt, pedig tulajdon lelkiismeretük elől futottak.

És egy pogánynak kellett belekiáltani a

választott nép fülébe: — **Bizony, Isten Fia volt ez!**

Mária, Anyám, nem értem, hogy engedhette, hogy akarhatta így a halálát Isten, de hogy nem vetette el őt, arra én vagyok a tanú. És meglásd, nem fog minket kétségben hagyni Urunk felől, keresztthalála ellenére sem.

Menjünk el innen Anyám. Itt a lezárt sírnál nincs vigasztalásunk. Ne nézz a sírra, nézzünk együtt fel a mi Atyánkra, akivel egy volt ő halála percéig. Menjünk innen. Minket másutt vigasztal meg az Isten. Hogy hogyan, még nem tudom. Hogy mikor, azt sem. De még életünkben bizonyosságot fog tenni az ő Fiáról. Nem lett átkozott a mi Urunk, habár a fán függött is. Hanem áldott, ezerszer áldott.

Jőjj Anyám, Mária. Fűjják a harmadik trombitaszót, még elérjük az esti kapuzást. Jőjj Anyám, induljunk.

Nem kell sietned, lassan lépegy. Kapaszkodj a karomba. És hallgass csak reám.

Imhol a te fiad, vigasztal. **H. N. I.**

Adományok az "Erős Vár"-ra

Köszönettel nyugtázzuk az 1972. május 15 és 1973. március 30 között az előfizetéseken felül beérkezett alábbi lapfenn tartó adományokat (A Sajtóvásárnap alkalmával befizett adományokat gyűlekezetek szerint mutatjuk ki, lásd **Sajtóvásárnapi adományok 1972**):

\$200: Nt. Ruzsa Istvánné hagyatékából. — **\$175:** Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia. — **\$150:** Clevelandi Első Egyház. — **\$31:** Fides Károly (Pittsburgh). — **\$22:** Weisz Jenő (Dennison, MN). — **\$10:** Domonkás István (Sheffield Lake, OH), v. Ózdy Béla (Ausztria). **\$7:** dr. Horthy Aladár (Kennebec, SD), dr. Jász Tibor (Taylor, MI), dr. Lebach Antal (Cleveland), Varga Lászlóné (Schenectady, NY). — **\$6:** Tessényi-Jacob János (Pasadena, CA), dr. Tóth-Soldes Ilona (Great Neck, NY). — **\$5:** Kellner Ilona (Svédország), Keresmár Péter (Bethlehem), Kiss Samu (Cleveland), Lehoczky Lászlóné (Pittsburgh), Markovits Pál (Carmichaels, PA), Mészáros Sándor (Pittsburgh), v. Tapolesányi Oszvald dr. **szülei emlékére** (Cleveland). — **\$4:** Boross Júlia (New Brunswick), Gyapay Ede (Montreal), dr. Radányi Oszkár (Cleveland). — **\$3.50:** Miklián Lajos (Toronto). — **\$3:** Féja Ferencné, Horváth Antalné, Zóhrer Józsefné (mind Cleveland), Daffé Pál (Chicago), Heinzelmann Imréné (Ve-

rona, PA), Ottenbacher Károly (Brooklyn, NY). — **\$2:** Asbóth Hermina, Balogh János, Farkas János, Felméri Lajos, Ferenczy Mártonné, Gömörly Gyula, Huszár Mária, Jány István, Kneffel Péter, Kues Júlia, Menyhárt Sándor, Oeverák Györgyné, Pelsőci Willibald, Szabó Józsefné, v. Tapolesányi Oszvald dr., Vastag Jánosné, Yano Borbála, Zatkó Anna (mind Cleveland), Bakó Zsuzsanna (Bronx, NY), Balogh Mihályné (Buffalo), Bartha Károlyné (Battle Creek, MI), Bell Lajos (Jersey City, NJ), Buthy Dénes (Buffalo), Fogarassy Eszter (Rochester, NY), Gáll Edéné (Chicago), deGrille Lola (Buffalo), Hadnagy Terézia (Calgary, Alta.), Hegedűs Lajos (Bethlehem), Horváth Sándor (Dearborn, MI), Kondor Mihályné (Detroit), Krasznai Károly (Weston, Ont.), Kroyherr Ferenc (Ausztrália), Merényi Károly (Chicago), Mergl Károly (Atlantic, PA), Nagy Ferencné (College Point, NY), Novák Dezső (Elyria, OH), Palotay József (Thousand Oaks, CA), Pirka Anna (Detroit), Polóny János (Dayton, OH), Prininger Ede (Poughkeepsie, NY), Ragályi Lúcia (Braddock, PA), dr. Belle Mátyás (Ellicott City, MD), Simon Margit (Hallandale, FL), Varga Lajosné (Chicago). — **\$1:** Schönberger Ernőné, Smajda Imre, Soldos Pál (Folytatás a 7. oldalon)

AZ EGYHÁZ HÍREI

U.S.A.

● Az amerikai eserkészcsapatoknak több mint a fele egyházi védnökség alatt működik. Metodisták 15,600, katolikusok 12,900, mormonok 11,600, baptisták 8,800, presbyteriánusok 6,800, s evangélikusok 6,600 csapatot tartanak fenn.

● A "Lutheran Church in America" egyház országos pénztárába az 1972-es közkiadások fedezésére 22,167,300 dollár járuléka folyt be.

● Az "amerikai baptisták" belmissziói osztálya egyik denveri (CO) gyülekezetében 20,000 dolláros adósságot rendezett a "Wisconsin Evangelical Lutheran Synod" egyházzal, mert a gyülekezet azon a címen, hogy az evangélikusoktól vásárolt templom "Istené", a fizetést megtagadta.

● A "Key 73" nevű evangélizációs programot érintő anyagi nehézségek miatt több országos szintű terv elejtését határozták el.

● Statisztikusok szerint a "Lutheran Church in America" egyházban 10-11 éves ifjak konfirmáció előtti Úrvaesorához való becsátása kezd tért nyerni; a gyülekezetek 19%-a máris ezt a rendet követi.

● Statistikusok szerint a "Lutheran Church in America" egyházban 10-11 éves ifjak konfirmáció előtti Úrvaesorához való becsátása kezd tért nyerni; a gyülekezetek 19%-a máris ezt a rendet követi.

ADOMÁNYOK AZ ERŐS VÁRRA

(Folytatás a 6. oldalról)

né (mind Cleveland), Dombrády Sándor (Detroit), Hegyi Lajosné (Elyria, OH), Hudacek Pál (Pittsburgh), Kocsis Irma

(Rochester, NY), Márton Józsefné (Wappingers Falls, NY), Molnár Béla (East Pittsburgh), Mózes László (Greenville, PA), Rupprecht Pál (Minneapolis), Schröder Istvánné (Torontó), Schultz Erzsébet (Bronx, NY), Spiess János (Trenton, NJ), Takács Mihályné (Toronto).

Sajtóvasárnapi adományok — 1972

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia közgyűlési határozata értelmében évenként a Szentháromság utáni utolsó vasárnapon minden gyülekezetben sajtóvasárnapot kell tartani az ERŐS

VÁR javára. Az 1972. november 26-i sajtóvasárnap nyomán beérkezett adományokat és előfizetéseket az ERŐS VÁR közszönettel nyugtázza:

Gyülekezet	adományok	előfizetések	összesen
Buffalo	15.00	36.00	51.00
Chicago	23.00	20.00	43.00
Cleveland Első	7.00	6.00	13.00
Cleveland Nyugat	70.00	93.00	163.00
Detroit	67.00	53.00	120.00
New Brunswick	—	—	—
New York	—	—	—
Pittsburgh	1.00	3.00	4.00
Toronto	20.00	12.00	32.00
Összesen	203.00	223.00	426.00

— AZ IDEI SAJTÓVASÁRNAP NOVEMBER 25-ÉN LESZ —

Az előfizetések egyéni nyugtázása mindenkor a címszalagon látható lejáratú év és hónap kijavításával történik. Többek kérésére itt közöljük a sajtóvasárnapi (előfizetéseken felüli és kívüli) adakozók névsorát, helyszüke miatt csak vezetéknevekkel: **BUFFALO:** Bihary, Buthy, Maglich, Molnár, Takács, Sokody, Szabó. **CHICAGO:** Garansi, Kiss, Lestyán, Moser, Petrakovits, Sandy, Sőregi, Tessényi, Tomaj, Tóth, Névtelen. **CLEVELAND ELSŐ:** Finta, László. **CLEVE-**

LAND NYUGAT: Dandy, Domján, Egyed, Féja, Ferenczy, Földényi, Kaszt, Kató, Kemes, Klein, Könyves, Kovács, Lelbach, Pursch, Radányi, Schmidt, Schönberger, Simon, Tapolesányi, Tihanyi, Török, Záth, Névtelen. **DETROIT:** Gyülekezeti pénztár, Ákocs, Asbóth, Bacsó, Kozma, Markotán, Mészáros, Nagy, Neráth, Stevens, Svendor, Szalai, Vandrovnik, Névtelen. **PITTSBURGH:** Bárdy. **TORONTO:** Babos, Bellavits, Káló, Kőrös, Kovács, Nyíregyházy, Zoltai.

Azt várják, hogy ez az arány 1975-ben 44%-ra növekszik.

● Az Országos Evangélikus Tanács ezévi közgyűlését március 1-3 között New Yorkban tartotta. Elnökké az "American Lutheran Church" egyház orsz. titkárát, a nem-lelkész Arnold R. Mickelsont választották meg.

● Az ev.—r.k. dialógus újabb szakasza a pápaság kérdésével foglalkozik. Őszre dokumentációs gyűjtemény jelenik meg "Péter az Újszövetségben" címmel, majd a hivatalos jelentések sorában az V. kötet lát napvilágot: "A papság és az egyházegyetem, különös utalással a pápai elsőségre".

● A "Lutheran Church in America" egyház országos presbitériuma a tavaly meghalt dr. Carl M. Anderson orsz. pénztárost családján keresztül a Servus Dei éremmel tüntette ki.

MAGYARORSZÁG

● Az orsz. ev. esperesi értekezleten az elvándorlások, kivándorlások, kitelepítések és elvilágiasodás következtében meggyorsításával foglalkoztak. A lakosságmozgás következtében pedig az utolsó évtizedben kerekén 30 ezer egyháztag "kallódását" állapították meg.

● Az "Evangélikus Élet" c. országos hetilapnak Mezősi György csepeli lelkész a felelős szerkesztője, míg a "Lelkipásztor" c. szakfolyóiraté Nagy István tatai espereslelkész.

● Az Ev. Teol. Akadémia új dékánja dr. Vámos József professzor, az ótestamentumi tanszéken pedig Bodrog Miklós gyulai lelkész az előadó néhai dr. Pálffy Miklós utódként.

● Csomádon villamosította orgonáját és harangjait, Miskolcon megalakulása 190. évfordulójáról emlékezett meg ünnepélyesen az ev. gyülekezet.

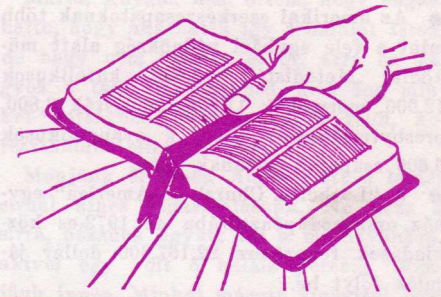
● Az 1973. évi Evangélikus Naptárt a magyarországi ev. egyház fennállásának ideje 450. évfordulója jegyében adták ki.

Hírközlő: Bernhardt Béla

Jézus feltámadását bizonyítják:

1. Az Isten Igéje, mely örökre megmarad. Ézs 40:8
2. Jézus Krisztus — éppen feltámadása által bizonyult be, hogy Isten Fia. Róm 1:4
3. Akik látták Őt feltámadása után. 1 Kor 15:4
4. A vele együtt feltámadottak. Ef 2:6

Mindennapi kenyér



— Útmutató a Biblia olvasásához —

1973. MÁJUS HÓ

1. 2 Tim 2:1-5. — Kol 2:1-7.
2. 1 Pt 1:22-25. — Kol 2:8-15.
3. 1 Tim 1:12-17. — Kol 2:16-19.
4. 1 Pt 1:3-9. — Kol 2:20-23.
5. Jón 2:1-11. — Kol 3:1-4.

HÚSV. U. 2. VAS. — MÁJ. 6.

Heti ige: Jn 10:11, 27-28

6. Jel 2:1-5. — Jn 21:1-14.
7. Jn 10:11-16. — Kol 3:5-11.
8. Mt 26:31-35. — Kol 3:12-17.
9. Jn 21:15-19. — Kol 3:18-4:1.
10. 1 Pt 5:1-4. — Kol 4:2-6.
11. Jn 18:1-9. — Kol 4:7-18.
12. Jn 10:27-30. — Dán 1.

HÚSV. U. 3. VAS. — MÁJ. 13.

Heti ige: 2 Kor 5:17

13. Jel 3:1-6. — Jn 10:1-10.
14. Ef 4:17-24. — Dán 2:1-26.
15. Jób 38:31-38. — Dán 2:27-49.
16. 1 Jn 4:7-14. — Dán 3:1-30.
17. Csel 17:22-33. — Dán 5:1-12.
18. 2 Kor 5:16-21. — Dán 5:13-30.
19. Rm 1:18-25. — Dán 6.

HÚSV. U. 4. VAS. — MÁJ. 20.

Heti ige: Zsolt 98:1

20. Jel 3:7-11. — Jn 15:1-11.
21. Ef 5:8-14. — Dán 7:1-14.
22. Jn 6:66-69. — Dán 7:15-28.
23. Lk 19:29-40. — Dán 12.
24. Mt 21:12-17. — Csel 1:1-14.
25. 2 Tim 2:8-13. — Csel 1:15-26.
26. Jel 4:2-11. — Csel 2:1-13.

HÚSV. U. 5. VAS. — MÁJ. 27.

Heti ige: Zsolt 66:20

27. Rev 3:14-22. — Jn 14:13-21.
28. Mk 1:35-39. — Csel 2:14-24.
29. Jk 5:13-18. — Csel 2:25-36.
30. 1 Tim 2:1-8. — Csel 2:37-41.
31. Mennybemenetel. Ef. 1:15-23. — Lk 24:50-53.

(J)

nulókat segíti hetente kétszer, külön oktatással a nehezebb tantárgyakban.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Pastor Emeritus: Egyed Aladár

Templom: W. 98 & Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St. (44102). Tel.: 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. — Úrvacsoraosztás minden hónap első vasárnapján és az ünnepnapokon. Vasárnapi iskola 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven.

Az ún. "Hamma" vasárnapon, március 4-én, gyülekezetünk tagjai 60.00 dollárnyi adománnyal támogatták az egyházkerület springfieldi teológiai akadémiáján a lelkészképzés ügyét. — Templomlátogatottság márciusban (4 vasárnap): angol 16, 13, 10, 33; magyar 39, 48, 8, 59. — Osztozunk Kneffel Péter testvérünk gyászában, akinek Márta huga 44 éves korában rövid szenvedés után halt meg április 1-én a budapesti Rókus kórházban. "Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját." (Jel. 2:10)

Nagyheti és húsvéti istentiszteleteink: virágvasárnap, április 15-én a szokásos vasárnapi rend szerint; nagyesütörtökön, ápr. 19-én este 7:30-kor angol (úrv.); nagypénteken, 20-án de. 10:45-kor magyar (úrv.), este 7:30-kor magyar passióolvasás és úrvacsora; húsvétvasárnap, 22-én reggel 8-kor angol (úrv.), 9:15-kor észt, 10:45-kor ünnepi magyar istentisztelet és úrvacsoraosztás. — A Fiatalasszonyok Köre szokásos gyülekezeti reggelijét húsvétvasárnap, az angol istentisztelet után, 9:15-kor tartja.

ROCHESTER

Lelkész: Papp János László

Templom: Alpha Lutheran Church, 580 Winton Road, North (a Browncroft sarkán). Lelkészlakás: 9 Colonial Parkway, Pittsford, N. Y. 14534. Tel.: (716) 385-1331. **Magyar istentisztelet minden hó 2. és 4. vasárnapján reggel 9 órakor, valamint a nagyünnepeken, amikor úrvacsoraosztás is van.**

Április 15-én virágvasárnapi ünnepi istentisztelet, melyen a keresztség szentségében részesül Keberle Keith Zsolt, Keberle William és felesége sz. Papp Évi kislány. Keresztszülő: dr. Papp Zsolt. Orgonál: Lóte Lajos. **Április 22-én húsvéti ünnepi istentisztelet és úrvacsoraosztás.** Ekkor konfirmáljuk Nagy Gábor ifjú testvérünket. Orgonál: dr. Nagy Sándor. Valamennyi istentiszteleti alkalomra szeretettel várjuk testvéreinket.

SECOND CLASS PUBLICATION.

POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

GYÜLEKEZETI HÍREK

BUFFALO

Lelkész: Buthy Dénes

Templom és lelkészlak: 1035 Grant St. (14207). Tel.: (716) 873-2077. Istentisztelet minden vasárnap de. 10-kor magyar, 11-kor angol nyelven.

A gyülekezet közgyűlése március 14-én volt, mely gyülekezeti vacsorával kezdődött. Miss deGrille előadásában megemlékezés történt Petőfi 150 éves születéséről és az 1848-as időkről. — 1972-ben minden vasárnap külön magyar és angolnyelvű istentisztelet volt, böjt és advent idején minden szerdán este áhitat. Összes bevétel \$5,638, összes kiadás 5,514 volt. A gyülekezet minden családjá megkapja a Lutheran magazint. Az Erős Vár is jár a legtöbb magyar családnak.

Halottaink voltak: Kish Jánosné szül. Németh Eszter, a sopronmegyei Farád községből származott, 86 évet élt és Sokody János, aki a györmegyei Lovászpatonáról jött, ugyanesak 86 éves korában. Volt 3 házasságkötés és 2 keresztelezés. Az egyháztanács 1973-ra a következőkből alakult: ifj. Weigold György alelnök, Anderson S. János pénztáros, Buthy Éva jegyző, Kelemen László, deGrille Lola, Kish Ferenc, dr. Visoli Kálmán, id. Weigold György presbiterek.

A Nőegylet vezetői: dr. Visoli Kálmáné elnök, Sági Lajosné jegyző, Kish Ferencné pénztáros.

A hónap második vasárnapján csak egy, közös angol-magyar istentisztelet van, amikor utána szeretetvendégség következik lunch formájában. A Nőegylet és az ifjúsági csoport felváltva szolgálnak ez alkalmakon.

A gyülekezet hosszú időn volt tagja és presbitere, id. Gracza Mihály, aki 4 évvel ezelőtt Kaliforniába költözött, március 17-én súlyos műtét után meghalt. Legyen emléke áldott közöttünk. Jó magyar és jó evangélikus volt.

A gyülekezet a lelkész vezetésével, aki matematika tanár is, közösségi szolgálatot indított el, amellyel a környékbeli ta-